

250**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI**

z dnia 17 sierpnia 1965 r.

w sprawie przewozu lotniczego.

Na podstawie art. 66 ustawy z dnia 31 maja 1962 r. — Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 32, poz. 153) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.**Przepisy ogólne.**

§ 1. 1. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się do krajowego przewozu lotniczego.

2. Do lotniczego przewozu międzynarodowego stosuje się obowiązujące Polskę umowy międzynarodowe dotyczące przewozu lotniczego oraz przepisy (warunki) przewozu lotniczego przyjęte przez właściwy organ administracji państwowej, a do spraw nie unormowanych w tych umowach i przepisach (warunkach) przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 2. 1. Przewoźnik lotniczy obowiązany jest ogłaszać lub w inny sposób podawać do wiadomości zainteresowanym aktualne rozkłady lotów.

2. Przewoźnik lotniczy może odwołać, przerwać, przełożyć lub opóźnić lot statku powietrznego, przewidziany w rozkładzie lotów, albo zmienić jego trasę, jeżeli jest to konieczne ze względu na bezpieczeństwo statku powietrznego, jego pasażerów, znajdujących się na nim bagażu lub przesyłek towarowych albo z innych ważnych przyczyn niezależnych od przewoźnika lotniczego.

§ 3. 1. Przewoźnik lotniczy pobiera za przewóz lotniczy:

- 1) opłaty przewidziane w taryfie lotniczej,
- 2) inne należności z tytułu usług, za których wykonanie nie zostały ustalone opłaty w taryfie lotniczej.

2. W razie nieprawidłowego zastosowania taryfy lotniczej lub obliczenia opłat i innych należności nadpłata powinna być zwrócona, a niedobór dopłacony.

§ 4. 1. Kolejność przewozu lotniczego pasażerów, bagażu i przesyłek towarowych w razie niedysponowania dostateczną zdolnością przewozową ustala przewoźnik lotniczy.

2. Przesyłki, których załadowanie na statek powietrzny, przewóz lotniczy lub wyładowanie powodowałoby według oceny przewoźnika lotniczego szczególne trudności ze względu na urządzenia załadownicze (wyładownicze) i zabezpieczające podczas przewozu, przyjmuje się do przewozu lotniczego na warunkach ustalonych każdorazowo przez przewoźnika lotniczego.

3. Warunki przewozu lotniczego przesyłek pocztowych i ładunku pocztowego regulowane są w umowach pomiędzy przewoźnikiem lotniczym i państwowym przedsiębiorstwem „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

§ 5. Przyjęcie pasażera, bagażu zarejestrowanego lub przesyłki towarowej do przewozu lotniczego może nastąpić tylko na podstawie umowy przewozu lotniczego (§ 7).

§ 6. 1. Na żądanie przewoźnik lotniczy może rezerwować na statku powietrznym miejsca dla pasażerów oraz pojemność dla bagażu zarejestrowanego i przesyłek towarowych.

2. Zarezerwowanie miejsca lub pojemności zobowiązuje przewoźnika lotniczego do dokonania przewozu lotniczego określonym statkiem powietrznym lub na określonym miejscu statku, chyba że nie pozwalają na to uzasadnione względy eksploatacyjne.

3. Przewoźnik lotniczy może odmówić dokonania rezerwacji:

- 1) z braku miejsca lub pojemności na statku powietrznym,
- 2) z powodu odwołania lotu lub zmiany trasy lotu statku powietrznego, podanych w rozkładzie lotów,
- 3) na przelot powrotny.

4. Zarezerwowanie miejsca lub pojemności nie pozbawia przewoźnika lotniczego uprawnień przewidzianych w § 2 ust. 2.

Rozdział 2.

Dokumenty przewozowe.

§ 7. 1. Zawarcie umowy przewozu lotniczego przewoźnik lotniczy stwierdza wydaniem odpowiedniego dokumentu przewozowego (biletu lotniczego i kwitu bagażowego, biletu bagażowego, lotniczego listu przewozowego) zawierającego w szczególności:

- 1) nazwę lotniczego portu odlotu i przeznaczenia (rozpoczęcia i zakończenia przewozu lotniczego),
- 2) datę, godzinę i minutę odlotu statku powietrznego, którym przewóz lotniczy ma być wykonany,
- 3) określenie wysokości opłaty za przewóz lotniczy.

2. Nieprawidłowe wystawienie dokumentu przewozowego nie narusza ważności umowy przewozu lotniczego.

§ 8. 1. Pasażer oraz nadawca i odbiorca przesyłki towarowej obowiązani są udzielać przewoźnikowi lotniczemu

i właściwym organom administracji państwowej wymaganych informacji związanych z przewozem lotniczym i przedstawiać dokumenty dotyczące formalności związanych z tym przewozem.

2. Pasażer oraz nadawca i odbiorca przesyłki towarowej odpowiadają za szkody wyrządzone przewoźnikowi lotniczemu na skutek niedopełnienia lub niewłaściwego dopełnienia obowiązków określonych w ust. 1.

3. Przewoźnik lotniczy w miarę możliwości i bez ponoszenia odpowiedzialności sprawdza, czy informacje i dokumenty określone w ust. 1 są wystarczające.

Rozdział 3.

Przewóz osób.

§ 9. Pasażer obowiązany jest przy rozpoczęciu i w czasie podróży posiadać ważny bilet lotniczy oraz okazywać go na żądanie przedstawicielom przewoźnika lotniczego.

§ 10. 1. Pasażer, który posiada bilet lotniczy, uprawniony jest w okresie ważności biletu w szczególności do:

- 1) przelotu trasą i linią (statkiem powietrznym) wskazanymi na bilecie oraz w dniu, którego data oznaczona jest na bilecie,
- 2) przewozu ze sobą następujących przedmiotów osobistego użytku:
 - a) torebki damskiej lub teczki-aktówki,
 - b) palta lub płaszcza i pledu,
 - c) parasola lub laski,
 - d) małego aparatu fotograficznego i lornetki,
 - e) wydawnictw drukowanych, przeznaczonych do czytania w czasie podróży,
 - f) żywności dla dziecka w wieku do ukończonego 3 roku życia — do spożycia w czasie podróży,
 - g) podróżnego łóżeczka (kołyski) dziecięcego, jeżeli podróż odbywa z dzieckiem w wieku niemowlęcym,
 - h) składanego wózka dla osoby chorej, kul do podpierania się oraz aparatu protezowego, jeżeli musi z nich korzystać w czasie podróży,
- 3) przewozu bagażu zarejestrowanego i bagażu ręcznego w ilości i za opłatą ustaloną w taryfie lotniczej,
- 4) żądania dokonania rezerwacji miejsca na statku powietrznym,
- 5) odwołania rezerwacji miejsca na statku powietrznym, w razie rezygnacji z podróży, ze skutkami przewidzianymi w § 16 ust. 2 lub 3,
- 6) korzystania na warunkach oddzielnej umowy z przewozu naziemnego, jeżeli przewóz taki został zorganizowany przez przewoźnika lotniczego,
- 7) korzystania z poczekalni oraz przebywania na dworcach i w biurach lotniczych w miejscach przeznaczonych dla pasażerów,
- 8) pomocy przewoźnika lotniczego w zakresie dalszego przelotu oraz przejazdu naziemnego w razie opóźnienia, utraty połączenia lub przerwy w przewozie lotniczym.

2. Pasażer może przewozić przy sobie nie nabitą broń palną krótką, sportową i myśliwską łącznie z podręczną amunicją, jeżeli ma pozwolenie na posiadanie tej broni.

3. Pasażerowi niewidomemu może towarzyszyć podczas przewozu lotniczego pies-przewodnik.

§ 11. Pasażer obowiązany jest:

- 1) sprawdzić, czy otrzymał właściwy bilet lotniczy,
- 2) zgłosić się do odprawy przed rozkładowym odlotem statku powietrznego w terminie i w miejscu podanym w rozkładzie lotów,
- 3) wsiąść do wskazanego przez przewoźnika lotniczego statku powietrznego i przedziału właściwej klasy na statku powietrznym, przesiąść się we właściwym porcie lotniczym i wsiąść w lotniczym porcie przeznaczenia,

- 4) zgłosić przewoźnikowi lotniczemu swój bagaż (§ 17),
- 5) odpowiednio opakować bagaż,
- 6) stosować się do zakazów i ograniczeń przewozu lotniczego,
- 7) stosować się do zarządzeń porządkowych przewoźnika lotniczego.

§ 12. Pasażer, który nie może okazać ważnego biletu lotniczego lub biletu bagażowego albo który posiada, te dokumenty, lecz uwidoczniona na nich opłata za przewóz lotniczy nie odpowiada opłacie taryfowej, obowiązany jest uiszczyć przewoźnikowi lotniczemu odpowiednią opłatę lub brakującą należność.

§ 13. Przewoźnik lotniczy może odmówić zawarcia umowy przewozu lotniczego lub odmówić wykonania takiego przewozu, jeżeli:

- 1) stan pasażera wymaga podczas przewozu specjalnej opieki ze strony przewoźnika lotniczego,
- 2) obecność pasażera na pokładzie statku powietrznego byłaby szczególnie uciążliwa dla innych pasażerów lub członków załogi statku,
- 3) pasażer nie zgłosił się do odprawy w obowiązującym terminie i miejscu (§ 11 pkt 2).

§ 14. 1. Przewoźnik lotniczy nie dopuszcza do przewozu lotniczego lub usuwa ze statku powietrznego przed odlotem osobę:

- 1) nie posiadającą ważnego biletu lotniczego,
- 2) nietrzeźwą, mogącą zakłócić porządek na pokładzie statku powietrznego lub zachowującą się nieprzyzwoicie,
- 3) chorą zakaźnie lub psychicznie, chyba że zawarł specjalną umowę przewozu takiej osoby i przewóz nastąpi z zachowaniem właściwych przepisów sanitarnych,
- 4) nie przestrzegającą obowiązujących przepisów lub zarządzeń porządkowych przewoźnika lotniczego,
- 5) która w związku z zarządzeniem właściwego organu administracji państwowej nie może odbyć przewozu lotniczego.

2. Przyjęcie do przewozu lotniczego pasażera, o którego chorobie przewoźnik lotniczy został uprzedzony, może być uzależnione od złożenia świadectwa lekarskiego stwierdzającego, że podróż statkiem powietrznym nie wpłynie na pogorszenie stanu zdrowia pasażera.

3. Pasażera, który na skutek zachorowania nie może kontynuować podróży, przewoźnik lotniczy obowiązany jest dowieźć do najbliższego portu lotniczego na trasie lotu i ułatwić mu uzyskanie tam niezbędnej pomocy lekarskiej.

§ 15. Przewoźnik lotniczy obowiązany jest zapewnić pasażerom podczas przewozu lotniczego warunki bezpieczeństwa i higieny, kulturalną obsługę oraz niezbędne wygody.

§ 16. 1. W razie niewykonania umowy przewozu lotniczego pasażera z przyczyn leżących po stronie przewoźnika lotniczego (np. odwołanie lotu, pominięcie międzylądowania przewidzianego w rozkładzie lotów) przewoźnik lotniczy obowiązany jest zwrócić pasażerowi całkowitą opłatę za bilet lotniczy.

2. W razie niewykonania umowy przewozu pasażera z powodu choroby pasażera lub odwołania przez pasażera rezerwacji miejsca na statku powietrznym co najmniej na 48 godzin przed terminem odlotu statku podanym w rozkładzie lotów, przewoźnik lotniczy obowiązany jest zwrócić pasażerowi opłatę za bilet lotniczy po potrąceniu ewentualnych kosztów dokonania i odwołania rezerwacji.

3. W razie niewykonania umowy przewozu lotniczego pasażera z powodu odwołania przez niego rezerwacji miejsca na statku powietrznym w terminie krótszym niż przewidziany w ust. 2 lub w terminie krótszym niż ustalony w rozkładzie lotów, przewoźnik lotniczy obowiązany jest:

- 1) w razie odwołania całego lotu — zwrócić pasażerowi opłatę za bilet lotniczy po potrąceniu 25% ceny biletu,

2) w razie odwołania części (odcinka) lotu — zwrócić pasażerowi różnicę między wpłaconą przez niego opłatą za przewóz lotniczy a opłatą obliczoną według normalnej taryfy lotniczej za wykorzystany odcinek (odcinki) lotu po potrąceniu 25% kwoty tej różnicy.

4. W razie niewykonania umowy przewozu lotniczego pasażera na części trasy przelotu z powodu przerwania lotu w porcie międzylądowania na skutek złych warunków atmosferycznych lub z innych przyczyn techniczno-eksploatacyjnych przewoźnik lotniczy obowiązany jest stosownie do żądania pasażera:

1) dokonać przewozu lotniczego pasażera w miarę możliwości następnym według rozkładu lotów statkiem powietrznym,

2) zwrócić pasażerowi część opłaty za bilet lotniczy proporcjonalną do niewykonanej części przewozu lotniczego.

5. W wypadkach określonych w ust. 1—3 i ust. 4 pkt 2 zwrot należności następuje pod warunkiem otrzymania od pasażera nie wykorzystanego biletu lotniczego.

6. Pasażer traci prawo do zwrotu opłaty za bilet lotniczy w razie:

- 1) nieodwołania rezerwacji miejsca,
- 2) niezgłoszenia się do odprawy w obowiązującym terminie i miejscu (§ 11 pkt 2),
- 3) odwołania części (odcinka) podróży dopiero w porcie międzylądowania.

7. W razie utraty (zagubienia) biletu lotniczego i w wypadkach określonych w § 14 ust. 1 pkt 2 i 4 pasażer traci prawo do przelotu i zwrotu wpłaconej opłaty.

Rozdział 4.

Przewóz bagażu.

§ 17. 1. Przewoźnik lotniczy przyjmuje do przewozu lotniczego bagaż za okazaniem przez pasażera biletu lotniczego ważnego na określoną datę i trasę przewozu.

2. Bagaż dzieli się na:

- 1) bagaż zarejestrowany,
- 2) bagaż nie zarejestrowany (bagaż ręczny i przedmioty wymienione w § 10 ust. 1 pkt 2).

3. Bagaż zarejestrowany przewożony jest pod dozorem przewoźnika lotniczego, bagaż nie zarejestrowany przewożony jest pod dozorem pasażera.

4. Pasażer obowiązany jest opakować bagaż (poszczególne jego sztuki) w sposób zabezpieczający przed całkowitym lub częściowym zaginięciem lub uszkodzeniem podczas przewozu lotniczego oraz zapobiegający wyrządzeniu szkody statkowi powietrznemu i znajdującym się na nim osobom i rzeczom.

5. Przewoźnik lotniczy, przyjmując do przewozu lotniczego bagaż, zaopatruje każdą jego sztukę w odpowiednią wywieszkę bagażową, służącą do identyfikacji poszczególnych sztuk bagażu.

6. Przyjęcie do przewozu lotniczego bagażu przewoźnik lotniczy stwierdza wydaniem pasażerowi odcinka wywieszki bagażowej.

7. Jeżeli pasażer przewozi bagaż, od którego pobiera się opłatę za przewóz lotniczy, przewoźnik lotniczy oprócz odcinka wywieszki bagażowej wydaje pasażerowi bilet bagażowy; bilet ten stwierdza uiszczenie opłaty za przewóz lotniczy bagażu.

8. Ciężar bagażu, którego przewóz lotniczy wolny jest od opłaty, określa taryfa lotnicza.

§ 18. Bagaż nie może zawierać:

- 1) przedmiotów podlegających wyłączności pocztowej,
- 2) zwłok.

§ 19. 1. Przewoźnik lotniczy przyjmuje do przewozu lotniczego bagaż zarejestrowany ze specjalną deklaracją

określającą kwotę ewentualnego odszkodowania za całkowite lub częściowe zaginięcie lub uszkodzenie bagażu.

2. Do przewozu lotniczego ze specjalną deklaracją (ust. 1) przyjmuje się: platynę, złoto, srebro, klejnoty, dokumenty, papiery wartościowe, pieniądze (banknoty i bilon), dzieła sztuki oraz inne przedmioty określone przez przewoźnika lotniczego lub zadeklarowane przez pasażera jako wartościowe.

3. Przyjmując do przewozu lotniczego bagaż określony w ust. 1, przewoźnik lotniczy może:

- 1) żądać udowodnienia, że zadeklarowana kwota nie przewyższa rzeczywistej wartości bagażu,
- 2) określić specjalne warunki opakowania bagażu.

4. Za przewóz lotniczy bagażu ze specjalną deklaracją (ust. 1) przewoźnik lotniczy pobiera dodatkową opłatę przewidzianą w taryfie lotniczej.

§ 20. 1. Przewoźnik lotniczy może sprawdzić zawartość bagażu zarejestrowanego. Sprawdzenie to nie powoduje odpowiedzialności przewoźnika lotniczego ani nie zwalnia pasażera od odpowiedzialności za nieprzestrzeganie zakazów i ograniczeń przewozu lotniczego.

2. Sprawdzenia dokonuje się w obecności pasażera, a w razie jego nieobecności — komisyjnie.

3. Jeżeli sprawdzenia dokonano bez udziału pasażera lub ustalono, że bagaż zawiera przedmioty lub materiały, których przewóz jest zakazany lub ograniczony (§ 43 ust. 1), wynik sprawdzenia należy stwierdzić protokołem; odpis protokołu otrzymuje pasażer.

4. Jeżeli bagaż zarejestrowany zawiera przedmioty lub materiały, których przewóz lotniczy jest zakazany lub ograniczony, pasażer ponosi koszty sprawdzenia i zabezpieczenia bagażu.

5. Sprawdzeniu przez przewoźnika lotniczego nie podlega bagaż służbowy żołnierzy i funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, przewożony w krajowym przewozie lotniczym; służbowy charakter bagażu powinien być stwierdzony przez jednostkę delegującą osobę, która oddaje bagaż do przewozu lotniczego.

§ 21. 1. Przewoźnik lotniczy obowiązany jest wykonywać dozór nad bagażem zarejestrowanym od chwili przyjęcia do przewozu lotniczego do chwili wydania bagażu (§ 22).

2. Jeżeli sprawowanie dozoru wymaga zastosowania innych środków niż normalnie stosowane do bagażu zarejestrowanego, powstałe w związku z tym koszty ponosi pasażer.

§ 22. 1. Przewoźnik lotniczy wydaje bagaż zarejestrowany posiadaczowi odcinków wywieszek bagażowych; z chwilą wydania bagażu przewoźnik zatrzymuje odcinki wywieszek bagażowych dotyczące wydawanego bagażu.

2. Przewoźnik lotniczy nie jest obowiązany sprawdzać, czy posiadacz odcinków wywieszek bagażowych jest uprawniony do odbioru bagażu, może jednak wylegitymować osobę odbierającą, jeżeli uzna to za uzasadnione.

3. Jeżeli zgłaszający się po odbiór bagażu nie może przedstawić odcinków wywieszek bagażowych, przewoźnik lotniczy wydaje mu bagaż po udowodnieniu przez niego prawa do tego bagażu i złożeniu, jeżeli przewoźnik lotniczy uzna to za konieczne, odpowiedniego zabezpieczenia ewentualnych skutków odbioru bagażu.

§ 23. 1. Jeżeli przewoźnik lotniczy znalazł się w posiadaniu bagażu zarejestrowanego nieznanego pasażera lub bagaż zarejestrowany nie został odebrany w terminie 7 dni od dnia, w którym bagaż taki został przywieziony do lotniczego portu przeznaczenia, przewoźnik lotniczy powinien przedsięwziąć czynności mające na celu ustalenie osoby uprawnionej do odbioru bagażu; w razie ustalenia osoby uprawnionej przewoźnik lotniczy wzywa ją do odbioru bagażu w ciągu 14 dni pod rygorem zastosowania przepisów ust. 2—10.

2. W razie nieodebrania bagażu w terminie określonym w wezwaniu lub nieustalenia osoby uprawnionej do odbioru bagażu w ciągu jednego roku od dnia, w którym statek powietrzny przybył lub miał przybyć do lotniczego portu przeznaczenia, albo od dnia, w którym przewóz lotniczy został zatrzymany, przewoźnik lotniczy sprzedaje rzeczy nie używane, znajdujące się w bagażu, właściwej jednostce handlu uspołecznionego, a rzeczy używane przekazuje do sprzedaży komisowej jednostce handlu uspołecznionego.

3. Otwarcia bagażu dokonuje się komisyjnie; komisje powołuje przewoźnik lotniczy; z otwarcia bagażu i ustalenia znajdujących się w nim rzeczy sporządza się protokół.

4. Jeżeli jednostka handlu uspołecznionego wymieniona w ust. 2 nie nabędzie lub nie przyjmie do sprzedaży komisowej rzeczy znajdujących się w bagażu w ciągu 14 dni od dnia ich zgłoszenia, przewoźnik lotniczy sprzedaje bagaż w drodze licytacji przeprowadzonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie § 43 ust. 2 pkt 2.

5. W razie niesprzedania bagażu w drodze licytacji przewoźnik lotniczy sprzedaje bagaż z wolnej ręki lub przekazuje nieodpłatnie na cele społeczne (np. sierocińcowi, domowi dziecka, domowi starców).

6. Jeżeli bagaż stanowią żywe zwierzęta lub rzeczy ulegające łatwemu zepsuciu, przewoźnik lotniczy może je sprzedać bez zachowania terminów i warunków określonych w ust. 1, 2 i 4. W tym wypadku przewoźnik lotniczy wyznacza odpowiednie terminy w wezwaniu do odbioru bagażu (ust. 1) oraz w zgłoszeniu bagażu (ust. 4).

7. W razie niesprzedania bagażu ani nieprzekazania go nieodpłatnie bagaż podlega zniszczeniu; zniszczenia dokonuje powołana przez przewoźnika lotniczego komisja; zniszczenie bagażu powinno być stwierdzone protokołem zniszczenia; zniszczenie bagażu może nastąpić również na żądanie właściwych organów administracji państwowej (np. sanitarnych, celnych, skarbowych); zniszczeniu nie podlegają stanowiące bagaż rzeczy, które mają wartość wtórną; rzeczy te podlegają przekazaniu odpowiednim jednostkom gospodarki uspołecznionej (np. zbiornicom złomu).

8. Z kwoty uzyskanej ze sprzedaży bagażu przewoźnik lotniczy pokrywa należności obciążające bagaż (np. nie opłacone należności za przewóz lotniczy, koszty przechowania, przewozu naziemnego, licytacji), pozostałą zaś jego część zatrzymuje przez 1 rok od dnia sprzedaży do dyspozycji osoby uprawnionej do odbioru bagażu, a w razie nieodebrania jej w tym terminie przekazuje tę część na dochody budżetu rady narodowej właściwej dla siedziby przewoźnika lotniczego lub jego oddziału.

9. Jeżeli kwota uzyskana ze sprzedaży bagażu nie pokrywa należności przewoźnika lotniczego lub bagaż został przekazany nieodpłatnie albo został zniszczony, osoba uprawniona do odbioru bagażu, która mimo wezwania (ust. 1) nie odebrała bagażu, obowiązana jest niedobór należności przewoźnikowi lotniczemu wyrównać.

10. Jeżeli osoba uprawniona do odbioru bagażu nie została ustalona w terminie określonym w ust. 2, a kwota uzyskana ze sprzedaży bagażu nie pokrywa należności przewoźnika lotniczego lub bagaż został przekazany nieodpłatnie albo zniszczony, niedobór należności przewoźnika lotniczego spisuje się na straty.

11. O nieodebraniu bagażu zarejestrowanego o charakterze wojskowym przewoźnik lotniczy zawiadamia niezwłocznie najbliższy organ wojskowy; organ ten obowiązany jest w ciągu 14 dni od dnia doręczenia mu zawiadomienia, a jeżeli bagaż stanowią żywe zwierzęta lub rzeczy ulegające szybkiemu zepsuciu — natychmiast wskazać przewoźnikowi lotniczemu jednostkę, której bagaż należy przekazać; przekazania dokonuje się protokolarnie i nieodpłatnie; niedobór należności przewoźnika lotniczego obowiązana jest pokryć jednostka, która bagaż odebrała.

12. Likwidacji bagażu zgodnie z przepisami ust. 1—10 dokonuje się, jeżeli nie sprzeciwiają się temu przepisy szczególne.

Rozdział 5.

Przewóz towarów.

§ 24. 1. Przesyłkę towarową (towar) stanowią rzeczy oddane do przewozu lotniczego za lotniczym listem przewozowym.

2. Na każdą przesyłkę towarową nadawca obowiązany jest złożyć przewoźnikowi lotniczemu lotniczy list przewozowy.

§ 25. 1. Umowę przewozu lotniczego przesyłki towarowej uważa się za zawartą z chwilą, gdy przewoźnik lotniczy przyjął przesyłkę towarową wraz z lotniczym listem przewozowym i stwierdził jej nadanie do przewozu przez umieszczenie stempla z datą na egzemplarzu lotniczego listu przewozowego przeznaczonym dla nadawcy.

2. Lotniczy list przewozowy opatrzony stemplem i datą (ust. 1) stanowi dowód zawarcia umowy przewozu lotniczego.

§ 26. 1. Nadawca obowiązany jest dostarczyć przewoźnikowi lotniczemu przesyłkę towarową (poszczególne jej sztuki) w takim stanie, aby w normalnych warunkach przewozu lotniczego mogła być dowieziona do lotniczego portu przeznaczenia i wydana tam w całości i bez uszkodzeń.

2. Przepis § 17 ust. 4 stosuje się odpowiednio do nadawcy przesyłki towarowej.

3. Opakowanie przesyłki towarowej (poszczególnych jej sztuk) powinno odpowiadać Polskim Normom (PN) lub branżowym normom (BN); jeżeli normy nie określają opakowania, przesyłka towarowa powinna być opakowana zgodnie z wymaganiami przewoźnika lotniczego.

4. W razie stwierdzenia, że przesyłkę towarową (poszczególne jej sztuki) dostarczono ze śladami uszkodzeń lub opakowano niezgodnie z normami lub wymaganiami przewoźnika lotniczego (ust. 3), przewoźnik lotniczy może odmówić przyjęcia przesyłki do przewozu lotniczego.

5. Do przewozu lotniczego przesyłek towarowych ze specjalną deklaracją stosuje się odpowiednio przepisy § 19.

§ 27. 1. Należności za przewóz lotniczy przesyłki towarowej obciążają, zależnie od postanowień umowy przewozu lotniczego, nadawcę lub odbiorcę.

2. Przewoźnik lotniczy może nie zgodzić się na przekazanie na odbiorcę obowiązku uiszczenia należności (ust. 1) lub — w razie wyrażenia zgody — żądać od nadawcy odpowiedniego zabezpieczenia, jeżeli:

- 1) przesyłka zawiera przedmioty łatwo psujące się,
- 2) wartość przesyłki nie stanowi dostatecznego zabezpieczenia uiszczenia należności za przewóz lotniczy.

3. Przez odebranie przesyłki towarowej lub skorzystanie z innych uprawnień wynikających z umowy przewozu lotniczego odbiorca zobowiązuje się uiszczyć nie opłacone przez nadawcę należności za przewóz lotniczy.

4. Jeżeli odbiorca odmówi uiszczenia obciążających go należności za przewóz lotniczy, obowiązany jest uiszczyć je nadawca.

§ 28. 1. Nadawca może za zgodą przewoźnika lotniczego obciążyć przesyłkę towarową zaliczeniem.

2. Obciążenie przesyłki towarowej zaliczeniem przewoźnik lotniczy może uzależnić od udowodnienia przez nadawcę rzeczywistej wartości przesyłki.

3. Wydanie odbiorcy przesyłki towarowej obciążonej zaliczeniem uzależnione jest od wpłacenia przez niego kwoty zaliczenia na rzecz nadawcy. Przewoźnik lotniczy obowiązany jest niezwłocznie przekazać nadawcy pobraną kwotę zaliczenia.

4. Przepisy § 27 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 29. 1. Nadawca ma prawo zlecić przewoźnikowi lotniczemu:

- 1) wydanie mu przesyłki towarowej w lotniczym porcie odlotu lub przeznaczenia,
- 2) zatrzymanie przesyłki towarowej w lotniczym porcie odlotu, lądowania pośredniego lub przeznaczenia,
- 3) wydanie przesyłki towarowej w lotniczym porcie odlotu, lądowania pośredniego lub przeznaczenia odbiorcy innemu niż wymieniony w lotniczym liście przewozowym,
- 4) skierowanie przesyłki towarowej z lotniczego portu pośredniego lądowania lub przeznaczenia do lotniczego portu odlotu.

2. Przewoźnik lotniczy obowiązany jest wykonać zlecenie (ust. 1), jeżeli:

- 1) wykonaniu zlecenia nie stoją na przeszkodzie uzasadnione względy eksploatacyjne,
- 2) wykonanie zlecenia według przewidywań przewoźnika lotniczego nie wyrządzi mu lub innym nadawcom szkody,
- 3) zlecenie dotyczy całej przesyłki towarowej objętej lotniczym listem przewozowym; zlecenie dotyczące poszczególnych sztuk przesyłki przewoźnik wykonuje w razie możliwości,
- 4) nadawca złoży zlecenie na piśmie i na żądanie przewoźnika lotniczego okaże mu posiadany egzemplarz lotniczego listu przewozowego.

3. Prawo nadawcy do dysponowania przesyłką towarową (ust. 1) ustaje, gdy odbiorca:

- 1) odebrał przesyłkę,
- 2) zażądał wydania przesyłki i lotniczego listu przewozowego,
- 3) w inny sposób zadysponował przesyłką.

4. Przewoźnik lotniczy powinien niezwłocznie zawiadomić nadawcę o niemożności wykonania zlecenia (ust. 1).

5. Nadawca obowiązany jest pokryć koszty związane ze zleceniem; jeżeli mimo przewidywań przewoźnika lotniczego (ust. 2 pkt 2) wykonanie zlecenia wyrządzi szkodę, nadawca obowiązany jest do jej pokrycia.

§ 30. 1. Przewoźnik lotniczy wydaje odbiorcy przesyłkę towarową po dokonaniu przez niego przewidzianych prawem formalności i opłaceniu nie uiszczonych przez nadawcę należności za przewóz lotniczy.

2. Jeżeli odbiorca odmawia odebrania przesyłki towarowej lub z jakichkolwiek przyczyn nie może jej odebrać, przewoźnik lotniczy zawiadamia o tym nadawcę listem poleconym, chyba że w lotniczym liście przewozowym umieszczono odmiennie wskazówki.

3. W zawiadomieniu (ust. 2) przewoźnik lotniczy powinien według swego uznania podać:

- 1) że zatrzymuje przesyłkę w lotniczym porcie przeznaczenia do dyspozycji nadawcy przez okres 30 dni od daty wysłania zawiadomienia lub
- 2) że przesyłkę przesyła równocześnie na koszt nadawcy do lotniczego portu odlotu i pozostawia ją do dyspozycji nadawcy przez okres 15 dni od daty wysłania zawiadomienia.

4. Do nie odebranych przesyłek towarowych stosuje się odpowiednio przepisy § 23.

§ 31. W razie niewykonania przez przewoźnika lotniczego umowy przewozu lotniczego przesyłki towarowej, obowiązany jest on do zwrotu opłat za przewóz lotniczy tylko wówczas, gdy niewykonanie umowy nastąpiło z przyczyn leżących po jego stronie.

§ 32. 1. Nadawanie przesyłek towarowych odbywa się w godzinach i miejscach ustalonych przez przewoźnika lotniczego, podanych do wiadomości publicznej w jego biurach sprzedaży usług lotniczych i portach lotniczych; za zgodą przewoźnika lotniczego i za opłatą przewidzianą w taryfie lotniczej nadawca może nadać przesyłkę w innym miejscu.

2. Nadawca obowiązany jest w wvznaczonym przez przewoźnika lotniczego terminie przed odlotem statku powietrznego załatwić formalności związane z nadaniem przesyłki towarowej i dostarczyć ją do ustalonego miejsca w celu załadowania na statek powietrzny.

3. Za zgodą przewoźnika lotniczego i z zachowaniem jego wymagań czynności ładunkowe może wykonać nadawca; nadawca obowiązany jest w szczególności dokonać czynności ładunkowych w sposób nie zagrażający bezpieczeństwu osób, środków przewozowych i innych przesyłek oraz doprowadzić do porządku teren zanieczyszczony w związku z ładowaniem przesyłki.

4. W razie niedoprowadzenia terenu do porządku nadawca ponosi koszty uporządkowania terenu.

5. Przepisy ust. 1—4 stosuje się odpowiednio do wylądunku i wydawania przesyłek towarowych.

Rozdział 6.

Szczególne warunki najmu statku powietrznego (czarter lotniczy).

§ 33. Przy najmie statku powietrznego (umowie czarteru lotniczego) przewoźnik lotniczy oddaje odpłatnie do rozporządzenia najemcy (czarterującemu) pojemność statku powietrznego lub jej część w celu wykonania organizowanego przez czarterującego przewozu lotniczego pasażerów, bagażu i towarów.

§ 34. 1. Umowę czarteru lotniczego zawiera się na piśmie. Umowa czarteru lotniczego może być zawarta przez potwierdzenie przez przewoźnika lotniczego przyjęcia do wykonania warunków czarteru (zamówienia).

2. Czarterujący powinien podać w zamówieniu dane potrzebne do prawidłowego wykonania umowy, a w szczególności:

- 1) liczbę pasażerów, ilość sztuk oraz ciężar brutto bagażu i towarów, rodzaj towarów,
- 2) trasy przewozu lotniczego,
- 3) termin wykonania przewozu lotniczego.

3. O nieprzyjęciu zamówienia do wykonania przewoźnik lotniczy obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić czarterującego.

§ 35. 1. Formalności związane z czarterowym przewozem lotniczym pasażerów i ich bagażu oraz towaru obowiązany jest załatwić czarterujący.

2. Odpowiednie dokumenty (§ 7 ust. 1) dotyczące czarterowego przewozu lotniczego wystawia przewoźnik lotniczy; w dokumentach tych nie wpisuje się opłat za przewóz lotniczy, natomiast umieszcza się na nich napis (stempel) „czarter”.

§ 36. 1. Czarterującemu, choćby według umowy rozporządzał całą pojemnością statku powietrznego, wolno zajmować tylko miejsca przeznaczone do przewozu lotniczego pasażerów, bagażu i towarów wskazane przez przewoźnika lotniczego.

2. Przewoźnik lotniczy może za zgodą czarterującego zająć nie wykorzystaną oddaną mu do rozporządzenia pojemność statku powietrznego, przyjmując bezpośrednio i na swój rachunek do przewozu lotniczego pasażerów, bagaż i przesyłki towarowe; czarterującemu nie przysługuje z tego tytułu wynagrodzenie ani roszczenie o zmniejszenie opłat.

§ 37. Umowa czarteru lotniczego może zawierać postanowienia określające szczegółowo prawa i obowiązki stron; postanowienia umowy nie mogą jednak naruszać przepisów Prawa lotniczego dotyczących odpowiedzialności przewoźnika lotniczego.

Rozdział 7.

Przewozy mieszane.

§ 38. Przy umowie obejmującej oprócz przewozu lotniczego również przewóz lądowy, morski lub rzeczny (umowa przewozu mieszanego) przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się tylko do przewozu lotniczego.

Rozdział 8.

Reklamacje.

§ 39. Do wnoszenia reklamacji uprawnieni są:

- 1) o zwrot należności za przewóz lotniczy:
 - a) przy przewozie pasażerów i bagażu — pasażer lub osoba, która wykaże, że opłaciła te należności,
 - b) przy przewozie przesyłek towarowych — nadawca lub odbiorca przesyłki, zależnie od tego, który z nich opłacił te należności,
- 2) o odszkodowanie za szkody (uszkodzenie częściowe lub całkowite, zaginięcie):
 - a) przy przewozie bagażu — pasażer,
 - b) przy przewozie przesyłek towarowych — nadawca lub odbiorca, zależnie od tego, który z nich uprawniony jest do dysponowania przesyłką (§ 29).

§ 40. 1. Reklamacja powinna być złożona przewoźnikowi lotniczemu na piśmie.

2. Reklamacja powinna określać:

- 1) tytuły roszczenia,
- 2) kwotę roszczenia z każdego tytułu,
- 3) inne dane, które pozwolą ustalić zasadność i wysokość roszczenia,
- 4) adres, pod którym wnoszący reklamacje ma otrzymać kwotę roszczenia lub inną odpowiedź na reklamację.

3. Do reklamacji powinny być dołączone uzasadniające ją dowody.

§ 41. 1. Odmowę uznania roszczenia objętego reklamacją przewoźnik lotniczy obowiązany jest uzasadnić.

2. W razie nieuznania roszczenia przewoźnik lotniczy zwraca osobie, która wniosła reklamację, na jej żądanie, dołączone do reklamacji dowody dotyczące roszczenia.

Rozdział 9.

Rzeczy znalezione.

§ 42. Przewoźnik lotniczy obowiązany jest do zabezpieczenia rzeczy znalezionych na statku powietrznym oraz w innych miejscach będących wyłącznym terenem jego działalności oraz do poszukiwania osób uprawnionych do odbioru tych rzeczy — zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Rozdział 10.

Przepisy końcowe.

§ 43. 1. Szczegółowe warunki, ograniczenia i zakazy przewozu lotniczego materiałów niebezpiecznych (wybuchowych, trujących, palnych, żrących i innych) określają odrębne przepisy.

2. Szczegółowe warunki:

- 1) przewozu lotniczego:
 - a) żywych zwierząt,
 - b) zwłok,

2) sprzedaży w drodze licytacji nie odebranego bagażu i przesyłek towarowych oraz.

3) wzory lotniczych dokumentów przewozowych — zawierają przepisy zatwierdzone przez Ministra Komunikacji i ogłoszone w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych.

§ 44. Traci moc rozporządzenie Ministrów Spraw Wojskowych i Komunikacji z dnia 17 września 1932 r. w sprawie wykonania art. 38 i 50 rozporządzenia Prezydenta Rzeczy-

spolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczym (Dz. U. Nr 96, poz. 830), z tym że §§ 1, 4, 7—12, 17 i 18 zachowują moc do czasu wydania odrębnych przepisów normujących przewóz lotniczy materiałów niebezpiecznych (§ 43 ust. 1).

§ 45. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1966 r.

Minister Komunikacji: *P. Lewiński*